

Naš mesečnik, ki mu je program, da z bistrim očesom zasleduje kulturni razvoj našega naroda, ne sme molčati o nepravilnem zapostavljanju našega jezika na naših gimnazijah. Če se pa razmere v kratkem času — in mislimo, da bije že enajsta ura! — ne izpremene nam v prid, kriv ne bode nihče drug nego — mi sami!

Otvoritev prve slovenske umetniške razstave se je izvršila dne 15. septembra opoldne. V dvorani »Mestnega doma«, ki jo je okusno ozaljšal z raznim zelenjem mestni vrtnar g. V. Heinic in z draperijami okrasil tapetar g. Naglas, je pozdravil predsednik »slov. umetniškega društva«, gosp. ces. svetnik prof. Frank e, na čelu svojih odbornikov došle odličnjake, gospode in dame ter zastopnike raznih oblastev. Predsedniku je odgovoril najprej zastopnik deželne vlade, g. grof. Schaffgotsch, ki je izrazil veselje, da se je otvorila umetniška razstava, želel razstaviteljem popolnega uspeha ter dostavil, naj bi se odslej prirejale take razstave redno vsako leto. — Gospod župan I. Hribar je z jedrnatimi in lepimi besedami pozdravil razstavo, rekoč med drugim: »Res, da nas je doba zadnjih 30 let seznanila kolikor toliko s slikarstvom in kiparstvom; premalo pa smo poznali svoje umetnike, da bi mogli misliti na razstavo njihovih del. A ta razstava je danes gotova. Res, da se je priredila v skromnih razmerah, a pomisliti je treba, da se sploh vse naše javno življenje giblje v takih skromnih razmerah. Mi Slovenci nimamo kronanih glav in za umetnost navdušenih mecenatov, kakršnih imajo drugi srečnejši in mnogoštevilnejši narodi. Kolikor pa je nedostajalo podpor in vnanje izpodbude, toliko je nadomestila prirojena marljivost, našemu narodu lastna žilavost ter navdušenost za stvar. Navdušenost pa do neke meje rodi poezijo, in zato najdemo te nebeške tolažilke tudi na prvi slov. umetniški razstavi. Težav je bilo veliko premagati, in premagane so srečno. Čestitati je umetniškemu društvu kakor umetnikom samim. Podali so nam naši umetniki sliko in priliko svojega truda, iz katerega spoznamo, da zna tudi slovenska roka voditi čopič in dleto. Mi vidimo plodove sodobne slov. upodablja-joče umetnosti, in ako drugega ne, moremo in smemo vsaj s tolažbo reči: Eppur si muove! Za nami pridejo srečnejši časi in ti časi najdejo srečnejši rod. In slovenska umetnost se takrat iz sedanjih skromnih, a pri vsem tem častnih početkov povzdigne do večje veljave in slave...« Po teh besedah je g. župan Hribar kot pokrovitelj razstave proglasil razstavo za odprto. Deželni glavar g. pl. Detela je pozdravil razstavljalce v imenu deželnega odbora ter konstatiral, da je umetniška razstava velik napredek na polju narodne naše kulture.

Oficialni del programa je bil končan, in povabljeni dostojanstveniki so si ogledali umetnine.

Zvečer je bil v »Narodnem domu« slavnostni koncert, pri katerem so sodelovali skoro vsi člani slovenske opere.

Drugi občni zbor »slovenskega umetniškega društva« se je vršil 15. septembra tik pred otvoritvijo umetniške razstave v »Narodnem domu«. Po običajnem pozdravu predsednika g. prof. Franketa, po poročilu tajnika in blagajnika se je izrekla dosedanjemu odboru za njegovo enoletno delo zaupnica in priznanje. Nato se je vršila nova volitev. Za predsednika je bil zopet izvoljen g. prof. Frank e, za podpredsednika g. stavbni svetnik Duffe. Odborniki so gg.: literat Govekar, ravnatelj Fr. Gerbič, slikar R. Jakopič in prof. C. Mis. Odbornikom namestnika sta gg. slikar J. Grohar in igralec R. Deyl. Za častnega člana umet. društva je bil izvoljen znani pisatelj umetniških feljtonov, g. V. Holz.